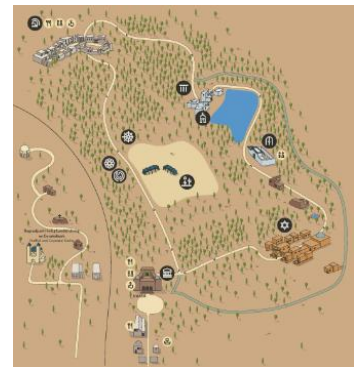

Datum: 15-9-2025
Van: kernteam Toekomstplan Museumpark Orientalis
Betreft: Toekomstplan 2026-2030

In juli 2025 is de procesaanpak voor een nieuw Toekomstplan Museumpark Orientalis (2026-2030) vastgesteld. Na de voorbereidingsfase en verkenningsfase zijn we in de ontwerpfase gekomen. De eerste twee fasen hebben uitgebreide documentatie opgeleverd met een voorlopige richting, stakeholderanalyse, geschiedenis, partner overzicht, achtergrond documentatie en inspiratie. De eerste gesprekken zijn gevoerd over de “rode draad”. Deze korte notitie is daarop volgend de eerste aanzet om verder het gesprek te voeren met alle stakeholders. Graag horen we uw feedback omdat u betrokken bent bij het Museumpark. Begin 2026 is het nieuwe Toekomstplan gereed.

Context

Museumpark Orientalis is het oudste openluchtmuseum van Nederland en een erfgoedensemble van wereldklasse. Het park omvat 29 rijksmonumenten en laat bezoekers historische leefwerelden ervaren: van een Karavanserai, een Joods en Arabisch dorp en een gedeeltelijk voltooide Heilig Hart Basiliek tot Romeinse, Griekse en Egyptische huizen. Een bijzonder element is het authentieke Romeinse aquaduct, onderdeel van de Limes, de noordgrens van het Romeinse Rijk. Dit unieke, bovengrondse overblijfsel maakt het Romeinse verleden direct zichtbaar en verbindt de geschiedenis van het park met de bredere identiteit van de regio.

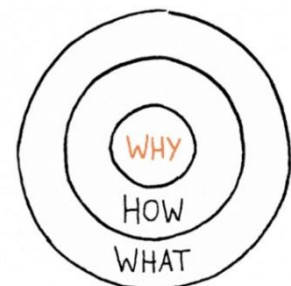

Met ruim 60.000 bezoekers in 2024 is Orientalis een toeristische kernvoorziening die bijdraagt aan de regionale economie en samenwerkt met ondernemers en onderwijsinstellingen. Het park beheert daarnaast een omvangrijke collectie van ruim honderd sculpturen, circa vijfduizend artefacten, waaronder duizend kerststalgroepen, en objecten uit het voormalig Nabije Oosten. Naast dit materiële erfgoed draagt Orientalis ook immaterieel erfgoed uit, zoals het verhaal van de katholieke emancipatie rond 1900 met het Rijke Roomsche Leven en de Moderne Devotie. Samen met het Romeinse verleden vormen deze historische leefwerelden een bijzonder cultureel DNA dat kenmerkend is voor Berg en Dal, Nijmegen en de regio.

De “rode draad”

Om de essentie van Museumpark Orientalis scherp te krijgen, maken we gebruik van de Gouden Cirkel van Simon Sinek. Dit model helpt om niet alleen te benoemen wat we doen en hoe we dat doen, maar vooral om te ontdekken waarom we het doen.

- Why – Waarom
De diepere drijfveer: waarom bestaat Museumpark Orientalis, wat is onze betekenis voor bezoekers en samenleving?
- How – Hoe
De manier waarop we dit waarmaken: onze aanpak, methodes en unieke kwaliteiten die ons onderscheiden.
- What – Wat
De concrete activiteiten en programma's die we aanbieden

Waarom?

Het Museumpark is meer dan een museum: een culturele spil, toeristische motor en ontmoetingsplek voor reflectie en verbinding. Daarmee is het een bron van betekenis voor mens en gemeenschap.

Hoe gaan we dat doen?

Het plan heeft drie sporen: Expositie & educatieprogramma, Gebouwen en Landschap.

Wat is Museumpark Orientalis?

1. Expositie & educatieprogramma
 - a. Expositie: Rumi (2024), Ra tot Ragnarok (2025), Handelsroutes (2026)
 - b. Evenementen: Feest van Licht, Romeinen, Paradise, Zevenheuvelen trail en hike
 - c. Educatie: voor duizenden kinderen en families, van kleuters tot studenten. We werken samen met po, vo, mbo, hbo, universiteiten en burgerschapsprogramma's.
2. Gebouwen
 - a. 29 Rijksmonumenten: Museumpark (11), op de begraafplaats (10), Heilig Landstichting (4) en overige (4)
 - b. 20 overige gebouwen op Museumpark
3. Landschap
 - a. Gelaagde landschap: IJstijd, Romeinen, Boeren, Devotiepark/ Openluchtmuseum
 - b. Thematische wandelroutes met belevingselementen: stilteplekken, symboliek, zintuigprikkelers.
 - c. Mogelijkheden voor een persoonlijke reis via reflectie-opdrachten, digitale audiotours en gastprogramma's.

Dit realiseren we samen met vrijwilligers, partners, stakeholders, buurtbewoners en de gemeente.

- Cultuur historisch Museumpark, exploitatie: € 600.000-€ 800.000
- Bezoekersprofiel: inzichtzoeker en harmoniezoeker
- Aantal bezoekers: 60.000 (2025) naar 80.000 (2030) excl. partnerbezoekers
- Organisatie: 15 FTE, vrijwilligers: 80-100, Partners: 30-40
- Samenwerking met Heilig Landstichting, Begraafplaats, Cenakelkerk

Essentie

Belangrijke feedback die we gekregen hebben is dat we meer focus moeten aanbrengen wat het Museumpark is. In andere woorden: wat zeg je als iemand uit Friesland vraagt wat het Museumpark is? Een overweging is dat korter beter is. Er is dan wel een risico op algemeenheden en de lading mist wat Museumpark Orientalis zo bijzonder maakt. Hieronder een aantal aanzetten om te komen tot die essentie, maar alle (andere) input is welkom:

In Museumpark Orientalis ga je op reis...

...door uniek landschap, met plekken voor ontmoeting, reflectie en verwondering,
...en ontdek je de geschiedenis en het cultureel erfgoed, met (inter)nationale uitstraling,
...en ontmoet je religies en culturen met ruimte voor bezinning, verbinding en inspiratie.

Mogelijke "one-liners"

"Ontdek, verbind en verwonder in Museumpark Orientalis"

"Nieuwe voetsporen door oude culturen"

"Ga op reis door levende verhalen en ontdek erfgoed dat je raakt."

"Erfgoed dat leeft. Ga op reis."

"Zoektocht naar de betekenis van het leven en de kunst van geloven"

